

T.C.
Ege Üniversitesi
Eğitim Fakóltesi

Öğretmenlik Uygulaması-I Dersi
Kılavuzu

Şubat, 2015
İZMİR

T.C.
Ege Üniversitesi
Eğitim Fakültesi
Öğretmenlik Uygulaması-I Dersi Kılavuzu

Amaç: Bu kılavuz, Ege Üniversitesi (EÜ) Eğitim Fakültesi lisans programlarında yer alan Öğretmenlik Uygulaması-I dersinde uygulama birliği sağlamak ve dersin niteliğini yükseltmek amacıyla hazırlanmıştır.

Hedef kitle: Bu kılavuzdan, eğitim fakültesi programlarındaki Öğretmenlik Uygulaması-I derslerinin yürütülmesinde sorumluluğu olan bütün paydaşların yararlanmaları beklenmektedir. Bu derslerin ana paydaşları öğretmen adayı, öğretim elemanı, uygulama öğretmeni, bölüm uygulama koordinatörü, uygulama okulu koordinatörü, Fakülte uygulama koordinatörü ve Milli Eğitim Müdürlüğü uygulama koordinatörüdür (Bakınız Çizelge 2). Bu kılavuzun Öğretmenlik Uygulaması-I derslerinin etkili bir biçimde yürütülmesine katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Dolayısıyla, bu dersin tüm paydaşlarının kılavuzu esas almaları önemli görülmektedir.

Kapsam: Bu kılavuzun kapsamına belirli bir kısmı uygulama okulunda yürütülen dersler alınmıştır. Öğretmenlik Uygulaması-I dersinin yer aldığı lisans programları, verildiği öğretim dönemi Çizelge 1'de gösterilmiştir.

Çizelge 1. Öğretmenlik Uygulaması-I Dersinin Tanıtımı

Kredi/saat	Lisans Programları	Öğretim Dönemi
2-6-5	Okulöncesi Öğretmenliği	4. Sınıf Güz Dönemi
	Sınıf Öğretmenliği	

Öğretmenlik Uygulaması-I Dersinin Temel İlkeleri: Kılavuz kapsamında Öğretmenlik Uygulaması-I dersi için tanımlanan temel ilkeler ve anlamları aşağıda açıklanmıştır;

- 1) İşlevsellik: Bu ders EÜ Eğitim Fakültesi öğretmen adaylarının temel öğretmenlik becerilerini kazanmalarına katkı sağlamalıdır.
- 2) Eşgüdüm: Bu dersin yürütülmesinde EÜ Eğitim Fakültesi ile İzmir İl Milli Eğitim Müdürlüğü eşgüdüm içinde çalışmalıdır. Eşgüdüm sağlamada bu kılavuzdan yararlanılabilir.
- 3) Planlı olma: Bu ders için planlar oluşturulmalı; bu planları bütün paydaşlar izlemeli ve uygulamaya çalışmalıdır.
- 4) Mesleki yeterlik: Bu derste görev alan öğretim elemanı ve uygulama öğretmenleri temel mesleki yeterlikleri büyük oranda kazanmış olmalıdır.
- 5) Kuram-uygulama bağlantısı: Bu ders, lisans programındaki diğer derslerde öğrenilen kuramsal bilgilerle bağlantı kurularak işlenmelidir.
- 6) Yaparken öğrenme: Öğretmen adayları öğretmenliğe ilişkin bazı temel bilgi ve becerileri bu derste etkinlikleri yaparken öğrenmelidir. Bu durum, mesleğe yönelik algı ve tutumlarının da olumlu yönde gelişmesine katkı sağlamalıdır.
- 7) Devamlılık: Öğretmen adayları bu derse (uygulama okulu ve Fakültede yapılan tüm çalışmalara) devam etmeye özen göstermelidir. Öğretim elemanı ve uygulama

öğretmenlerinin de bu derslerdeki kılavuzluk ve denetleyicilik görevlerindeki süreklilik önemlidir.

- 8) Uygulamalar üzerinde derinlemesine tartışma: Bu dersin seminer saatlerinde öğretmen adaylarının uygulama okulundaki gözlem ve deneyimleri üzerinde derinlemesine ve çok yönlü tartışmalar yapılmalıdır.
- 9) Çok yönlü değerlendirme: Öğretmen adaylarının bu dersteki başarıları giriş davranışları, süreçteki gelişim ve sonuçta kazanılan davranışlar birlikte incelenerek değerlendirilmelidir.
- 10) Tutarlılık: Eğitim Fakültesindeki lisans programlarında yer alan bu dersin temel işleyişi açısından bölümler ve anabilim dalları arasında uyum olmalıdır.
- 11) Esneklik: EÜ Eğitim Fakültesinin lisans programlarında yer alan bu dersin yürütülmesi bazı öğretmenlik alanlarında farklılık gösterebilir. Nitekim kılavuz, bu farklılıkları gözetmektedir.

Öğretmenlik Uygulaması-I Dersinin Ana Paydaşlarının Sorumlulukları: Kılavuz kapsamındaki Öğretmenlik Uygulaması-I dersinin yürütülmesinde EÜ Eğitim Fakültesi ile uygulama okulu çalışanlarının işbirliği öngörülmektedir. Bu işbirliği sürecinde bu dersin ana paydaşlarından beklenen sorumluluklar Çizelge 2’de özetlenmektedir.

Çizelge 2. Öğretmenlik Uygulaması-I Dersinde Görevli Kişilerin Sorumlulukları

Eğitim Fakültesi	Uygulama Okulu
Fakülte Uygulama Koordinatörü Dersin yürütüleceği dönem öncesinde ilgili kurumlar ile gerekli yazışmaları yapma/onaylama. Fakülteadaki bölüm uygulama koordinatörleri arasında eşgüdüm sağlama. Bu derslerin yürütülmesinde karşılaşılan sorunları çözme/sorunların çözümüne yardımcı olma.	Milli Eğitim Müdürlüğü Uygulama Koordinatörü Eğitim Fakültesinden gönderilen okullar listesinde yer alan okulların ilgili dersin programına alınıp alınamayacağını araştırma. İldeki eğitim fakültelerinin tümü için uygun okullar listesi hazırlama. Uygulama öğretmenlerinin bu dersler kapsamında düzenlenen toplantılara/seminerlere katılımını sağlama ve onaylama. Bu derslerin yürütülmesinde karşılaşılan sorunları çözme/sorunların çözümüne yardımcı olma.
Bölüm Uygulama Koordinatörü Dersi veren öğretim elemanları ile işbirliği yaparak uygulama okulu listesi oluşturma. Uygulama okullarının ders programları ile Fakültenin ders programlarını karşılaştırıp haftalık toplam ders yükü vb. açısından uygun olan öğretmenleri belirleme. Uygulama okulu yöneticileri ile işbirliği yaparak bu dersler için uygun öğretmenlerin görevlendirilmesini sağlama. Bu derslerin yürütülmesinde karşılaşılan sorunları çözme/sorunların çözümüne yardımcı olma.	Uygulama Okulu Koordinatörü Uygulama öğretim elemanı ve uygulama öğretmeni ile birlikte, bu dersler için çalışma planı yapma. Uygulama öğretmenleri ve sınıflarını belirleme. Bu derslerin yürütülmesinde karşılaşılan sorunları çözme/sorunların çözümüne yardımcı olma.

<p>Uygulama Öğretim Elemanı</p> <p>Uygulama okulu koordinatörü ve uygulama öğretmeni ile birlikte bu derslere ilişkin çalışma planı ve takvimi yapma.</p> <p>Öğretmen adaylarının bu dersler için hazırladıkları öğretim planları ve araç-gereçlerini uygulama dersinden en geç bir hafta önce inceleyerek geribildirim verme.</p> <p>Öğretmen adaylarının uygulama okulundaki çalışmalarını gözlemlene ve bu çalışmalarda kılavuzluk etme.</p> <p>Bu derslerin seminer saatinde uygulama okulunda yapılan gözlem ve edinilen deneyimler üzerinde tartışma.</p> <p>Öğretmen adaylarının performanslarına ilişkin uygulama öğretmeni ile görüşmeler yapma.</p> <p>Bu derslerin yer aldığı programın diğer derslerini veren öğretim elemanları ile işbirliği yapma.</p> <p>Öğretmen adaylarının bu derslerdeki başarılarını değerlendirme.</p> <p>Bu derslerin yürütülmesinde karşılaşılan sorunları çözme/sorunların çözümüne yardımcı olma.</p>	<p>Uygulama Öğretmeni</p> <p>Uygulama okulu koordinatörü ve uygulama öğretim elemanı ile birlikte bu dersler için çalışma planı yapma.</p> <p>Öğretmen adaylarının gözlem ve/veya uygulama yapacakları sınıfları belirleme ve bölüştürme.</p> <p>Öğretmen adaylarının bu dersler için hazırladıkları öğretim planları ve araç-gereçlerini uygulama dersinden en geç bir hafta önce inceleyerek geribildirim verme.</p> <p>Öğretmen adaylarının uygulama okulundaki çalışmalarını gözlemlene ve bu çalışmalarda kılavuzluk etme.</p> <p>Öğretmen adaylarıyla, bu derslerdeki performansları üzerinde tartışma.</p> <p>Bu derslerin yürütülmesinde karşılaşılan sorunları çözme/sorunların çözümüne yardımcı olma.</p>
<p>Öğretmen Adayı</p> <p>Uygulama okulu ve Fakülte'deki etkinliklerine katılımında devamlılık gösterme.</p> <p>Dönem planını izleme.</p> <p>Dersin gerektirdiği gözlem, öğretim planı yapma, öğretim araç-gereçlerini hazırlama, gelişim dosyası oluşturma gibi öğrenme görevlerini özenle yerine getirme.</p> <p>Bu dersin yer aldığı programdaki diğer derslerde öğrendikleri bilgilerle bu dersler arasında bağlantı kurmaya çalışma.</p> <p>Birlikte çalıştığı öğretim elemanı, uygulama öğretmeni ve arkadaşlarıyla işbirliği içinde olma.</p> <p>Bu derste aldıkları geribildirimleri dikkate alarak becerilerini geliştirmeye.</p>	

Öğretmenlik Uygulaması-I Dersinde Fakülte Genelinde Uyulması Beklenen Temel Esaslar: Bu kılavuzun temel ilkelerinden biri 'esneklik' olmakla birlikte, Fakültemiz için bu derslerin yürütülüşünde bazı asgari ortak esasların olması önemsenmektedir. Böylece, öğretmen adaylarımızın benzer nitelikte uygulama çalışmalarından yararlanma fırsatları artabilecektir. Ayrıca bu dersin uygulanış biçiminin Fakültemizde kurumsallaşması da sağlanabilir. Dolayısıyla, Fakültemizde Öğretmenlik Uygulaması-I dersinde aşağıdaki esaslar dikkate alınmalı ve uygulamaya yansıtılmalıdır:

1. Öğretmenlik Uygulaması-I dersinin tümünde öğretmen adayları grupları 6-10 kişiden oluşmalıdır.
2. Öğretmen adaylarının (engelliler hariç) grupları belirlendikten ve uygulama okullarıyla yazışmalar tamamlandıktan sonra grup değiştirmelerine izin verilmemelidir.
3. Öğretmen adayları Öğretmenlik Uygulaması-I dersi kapsamında uygulama okulunda yapılan çalışmalara ve Fakülte'de yapılan seminerlere geçerli mazeretleri olmadıkça devam etmelidir. Mazeretlerini ders günü ve saatinden önce uygulama öğretmeni ve uygulama öğretmene iletmelidirler.

4. Öğretmen adayları Öğretmenlik Uygulaması-I dersinde uygulama okulunda her hafta gözlem yapmalı, en az altı öğretmenlik becerisi için mikro öğretim gerçekleştirmelidir.
5. Bir öğretim elemanı, bir öğretim döneminde en fazla üç grup öğretmen adayının sorumluluğunu almalıdır.
6. Öğretim elemanları öğretmen adayı gruplarını dönemin ilk haftasında uygulama okulu çalışanları, özellikle uygulama öğretmeni ile tanıştırmalıdır.
7. Uygulama öğretim elemanları, Fakülte'deki seminerleri her hafta düzenli olarak gerçekleştirmelidir.
8. Öğretim elemanları Öğretmenlik Uygulaması-I dersinde her öğretmen adayının en az bir mikro öğretim uygulamasını gözlemlemelidir.

Dersin amacı: Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğinin gerektirdiği temel beceriler için küçük deneyimler kazanmalarını sağlamaktır

Dersin içeriği: Uygulama okulunda bir gün içinde yapılacak işleri belirleme; bir günlük plan hazırlama (planın gerektirdiği ortam, materyal ve ölçme araçlarını hazırlama); hazırladığı planı ya da plandaki bazı etkinlikleri uygulama; bir öğrenci için istenmeyen davranışları yönetme planı hazırlama, uygulama ve değerlendirme; bu dersteki uygulamalar ile ilgili öz değerlendirme raporu doldurma, portfolyo hazırlama (YÖK, 2007).

Dersin temel öğrenme etkinlikleri: Dersin amacı ve içeriği doğrultusunda Çizelge 4'teki temel öğrenme etkinliklerine yer verilebilir. Çizelge 4'teki etkinlikleri her öğretmen adayının bireysel olarak deneyimlemesine önem verilmeli ve olanak sağlanmalıdır. Ancak farklı dallar için öğretmen eğitimi programlarında bazı etkinlikler farklılık gösterebilir. Bunun yanında, çizelgede yer alan etkinliklerin tercih edilip edilmeme durumu ve etkinliklere ayrılan süreler de öğretmen eğitimi programlarında farklılık arz edebilir.

Çizelge 4'te görüldüğü gibi, Öğretmenlik Uygulaması-I dersinde, öğretmen adaylarının bazı öğretim becerilerini mikro öğretim tekniğiyle öğrenmeleri amaçlanmaktadır. Mikro öğretim tekniğinin bir öğretmen adayının, bir öğretim becerisini deneyimlemesi için uygulanmasında aşağıdaki adımlar izlenebilir:

1. Öğretmenlik Uygulaması-I dersinin ilgili haftasında, mikro öğretim yapılacak beceri için plan hazırlanır. Bu planın mikro öğretim uygulamasından en azından bir hafta önce hazırlanmasında yarar görülmektedir.
2. Hazırlanan mikro öğretim planı, uygulama okulunda az sayıda öğrenci ve kısa süreli (10-20 dakika) olarak uygulanır.
3. Mikro öğretim uygulamasını; öğretmen adayının varsa grup arkadaşları, uygulama öğretmeni ve bazı haftalarda öğretim elemanı gözlemler. Gözlem sonuçları yazılı olarak veya mümkünse video ile kaydedilir. Bu gözlemlerde kullanılmak üzere farklı öğretmen eğitimi programlarında alanlara özgü ölçütler listesi oluşturulup kullanılabilir.
4. Mikro öğretim sonunda öğretmen adayı öz değerlendirme yapar; arkadaşları, uygulama öğretmeni ve öğretim elemanı da dönütler verir.
5. Dönütler ışığında mikro öğretim etkinliği tekrarlanabilir.

Çizelge 3. Öğretmenlik Uygulaması-I Dersinin Temel Öğrenme Etkinlikleri

Öğrenme Etkinlikleri	
Uygulama Okulu	Fakülte
Okulun birimlerini, işleyişini ve uygulama yapılacak sınıfı tanımaya yönelik gözlem yapma. Uygulama yapılacak sınıfın yıllık ve günlük planlarını edinme.	Okul ve sınıfı tanımaya yönelik gözlem sonuçları ve yıllık, günlük planlar üzerinde tartışma.
Gözlem ve mikro öğretim Öğretim becerisi: Öğrenciye etkinliğe uygun yönerge ve açıklama yapabilme.	“Öğrenciye etkinliğe uygun yönerge ve açıklama yapabilme.” becerisi için gözlem sonuçları ve mikro öğretim deneyimi üzerinde tartışma.
Gözlem ve mikro öğretim Öğretim becerisi: Ders kitaplarından etkili bir biçimde yararlanabilme.	“Ders kitaplarından etkili bir biçimde yararlanabilme.” becerisi için gözlem sonuçları ve mikro öğretim deneyimi üzerinde tartışma.
Gözlem ve mikro öğretim Öğretim becerisi: Öğretim materyallerini etkili bir biçimde kullanabilme.	“Öğretim materyallerini etkili bir biçimde kullanabilme.” becerisi için gözlem sonuçları ve mikro öğretim deneyimi üzerinde tartışma.
Gözlem ve mikro öğretim Öğretim becerisi: Bir öğrencinin bireysel çalışmasına uygun şekilde kılavuzluk edebilme.	“Bir öğrencinin bireysel çalışmasına uygun şekilde kılavuzluk edebilme.” becerisi için gözlem sonuçları ve mikro öğretim deneyimi üzerinde tartışma.
Gözlem ve mikro öğretim Öğretim becerisi: Küçük bir öğrenci grubunun çalışmasına uygun şekilde kılavuzluk edebilme.	“Küçük bir öğrenci grubunun çalışmasına uygun şekilde kılavuzluk edebilme.” becerisi için gözlem sonuçları ve mikro öğretim deneyimi üzerinde tartışma.
Gözlem ve mikro öğretim Öğretim becerisi: Bir öğrenci ya da sınıf olarak gösterilen istenmeyen bir davranışı değiştirmeye yönelik çalışmalar yapabilme.	“Bir öğrenci ya da sınıf olarak gösterilen istenmeyen davranışı değiştirmeye yönelik çalışmalar yapabilme.” becerisi için gözlem sonuçları ve mikro öğretim deneyimi üzerinde tartışma.
Gözlem ve mikro öğretim Öğretim becerisi: Sınıf öğretimine uygun bir etkinlik uygulayabilme.	“Sınıf öğretimine uygun bir etkinlik uygulayabilme.” becerisi için gözlem sonuçları ve mikro öğretim deneyimi üzerinde tartışma.
Gözlem ve mikro öğretim Öğretim becerisi: Belirli bir kavramı öğretmeye yönelik bir etkinlik uygulayabilme.	“Belirli bir kavramı öğretmeye yönelik bir etkinlik uygulayabilme.” becerisi için gözlem sonuçları ve mikro öğretim deneyimi üzerinde tartışma.
Gözlem ve mikro öğretim Öğretim becerisi: Öğrencilere farklı düzeylerde düşünme süreci yaşatabilecek öğretme-öğrenme soruları sorabilme.	“Öğrencilere farklı düzeylerde düşünme süreci yaşatabilecek öğretme-öğrenme soruları sorabilme.” becerisi için gözlem sonuçları ve mikro öğretim deneyimi üzerinde tartışma.
Gözlem ve mikro öğretim Öğretim becerisi: Öğretim becerisi: 1. Sınav sorusu yazma ilkelerine uygun soru yazabilme. 2. Öğrencileri sınava güdüleyici bir ortam oluşturabilme.	“Sınav sorusu yazma ilkelerine uygun soru yazabilme.” ve “Öğrencileri sınava güdüleyici bir ortam oluşturabilme.” becerileri için gözlem sonuçları ve mikro öğretim deneyimi üzerinde tartışma.
Gözlem ve mikro öğretim Öğretim becerisi: 1. Öğrencilerin sınav sorularına verdikleri	“Öğrencilerin sınav sorularına verdikleri yanıtları nesnel bir biçimde puanlayabilme.” ve “Öğrencilere, sınav sorularına verdikleri yanıtlar

yanıtları nesnel bir biçimde puanlayabilme. 2. Öğrencilere, sınav sorularına verdikleri yanıtlar için uygun dönütler verebilme.	için uygun dönütler verebilme.” becerileri için gözlem sonuçları ve mikro öğretim deneyimi üzerinde tartışma.
Gözlem ve mikro öğretim Öğretim becerisi: Öğrenci çalışmalarına, ödevlerine ve ürünlerine olumlu ve uygun dönütler verebilme.	“Öğrenci çalışmalarına, ürünlerine olumlu ve uygun dönütler verebilme.” becerisi için gözlem sonuçları ve mikro öğretim deneyimi üzerinde tartışma.
Gözlem ve mikro öğretim Öğretim becerisi: Bir öğrencinin gelişim ve başarı durumu konusunda ailesine uygun açıklamalar yapabileme.	“Bir öğrencinin gelişim ve başarı durumu konusunda ailesine uygun açıklamalar yapabileme.” becerisi için gözlem sonuçları ve mikro öğretim deneyimi üzerinde tartışma.

Dersin temel değerlendirme etkinlikleri: Öğretmen adaylarının bu dersteki başarıları Çizelge 4’teki etkinlikler esas alınarak değerlendirilebilir:

Çizelge 4. Öğretmenlik Uygulaması-I Dersinin Temel Değerlendirme Etkinlikleri

Değerlendirme etkinliği	Katkı Yüzdesi, %
Gelişim dosyası (portfolyo) hazırlama: Öğretmen adayları dönem boyunca yaptıkları gözlemlere ilişkin raporları ve mikro öğretim çalışmalarına ilişkin dokümanları içeren bir gelişim dosyası oluşturmalıdır. Gelişim dosyasının bireysel olarak hazırlanması tercih edilmelidir. Gelişim dosyasında esas olarak aşağıdaki dokümanlar bulunabilir ancak, öğretmen adayları gelişim dosyasına eklemeler yapabilirler: 1. Uygulama okulunda her hafta için planlanan öğretim becerilerine ilişkin gözlem raporları. 2. Öğretmen adayının dönemin her haftası için belirlenmiş olan öğretim becerilerine ilişkin hazırladığı en az sekiz plan. 3. Hazırladığı planı uygularken ortaya çıkan ürünler/materyaller. 4. Hazırladığı planları uyguladıktan sonra yazdığı günlükler. 5. Öğretmen adayı arkadaşları için doldurduğu gözlem formları.	30
Öğretim elemanı gözlemi ve seminerlere katılma: Öğretmen adayları dersin haftada iki saatlik seminer kısmına her hafta katılmaya özen göstermelidir. Öğretmen adayları seminere, o hafta yaptığı gözlem için tuttukları notlar, mikro öğretim sonrasında yazdıkları günlükler, arkadaşları için doldurdukları gözlem formları, sonraki hafta için hazırladıkları mikro öğretim planları ve materyalleri ile gelmeli ve bunlar üzerinde tartışmalıdırlar.	35
Uygulama okulundaki çalışmalara katılma: Öğretmen adayları uygulama okulunda yapılması planlanan gözlem ve mikro öğretim çalışmalarını plana uygun olarak gerçekleştirmelidir. Öğretmen adaylarının mikro öğretim uygulamaları; uygulama öğretim elemanı, uygulama öğretmeni ve arkadaşları tarafından gözlem formu kullanılarak değerlendirilmelidir.	35
Toplam	100